Lietas Nr. A420232614
Lietas arhīva Nr. A42-02326-14/28

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā
Rīgā /datums/

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente T.Jefremova,
tiesnese L.Paegļkalna,
tiesnese L.Biksiniece-Martinova

piedaloties pieteicējiem /pers. A/, /pers. B/),

atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļas pārstāvim /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ un /pers. B/pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldē 2013.gada 6.oktobrī saņemts Gruzijas Republikas pilsoņu /pers. A/ un /pers. B/ (turpmāk – pieteicēji vai patvēruma meklētāji) iesniegums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu viņiem un viņu nepilngadīgajiem bērniem Latvijas Republikā.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvērumu lietu nodaļas 2014.gada 31.janvāra lēmumu Nr.24/BD-994-997/17 (turpmāk – Lēmums) pieteicēju iesniegums noraidīts un atteikts piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu viņiem un viņu nepilngadīgajiem bērniem Latvijas Republikā. Lēmums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Saistībā ar pieteicēja politiskajām aktivitātēm pieteicējam 10 gadus nebija radušās nekādas problēmas, bet 2012.gada oktobrī pēc vēlēšanām viņš iesaistījies strīdā ar „Gruzijas sapņa" atbalstītājiem, tādēļ ticis piekauts. Fiziski ietekmēts viņš ticis arī 2013.gada februārī, kad pie viņa uz mājām atbraukuši „Gruzijas sapņa" pārstāvji, uzaicinājuši viņu iznākt no dzīvokļa un atkal piekāvuši viņu.

Gan Vienotās nacionālās kustības, gan „Gruzijas sapņa" aktīvisti šajā laika periodā iesaistījušies savstarpējo attiecību noskaidrošanas aktivitātēs ar fiziska spēka pielietošanu pret opozīcijas pārstāvjiem. Līdz ar to, nav pamata uzskatīt, ka tieši pret pieteicēju viņa politiskās pārliecības dēļ ir bijušas vērstas īpašas vajāšanas aktivitātes. Nenoliedzot, ka šādi kautiņi starp abu partiju pārstāvjiem varētu būt notikuši, Pārvalde nesaskata patvēruma meklētāja norādītajās epizodēs Patvēruma likuma 21.panta otrajā daļā noteiktās vajāšanas darbības.

[2.2] Apgalvojums, ka vienu no uzbrucējiem pieteicējs atpazinis, tādēļ tas nonācis ieslodzījumā uz gadu un viņa radinieki šī iemesla dēļ draud pieteicējam atriebties, ir vērtējams kritiski, jo pieteicējs Vienotajā nacionālajā kustībā nav ieņēmis nekādu būtisku amatu, kura dēļ pret viņu varētu vērsties „Gruzijas sapņa" pārstāvji, apvainojot viņu koruptīvos darījumos vai amatu pilnvaru pārsniegšanā.

Par atpazītajai personai piespriesto sodu (1 gadu cietumā) pieteicējs uzzinājis no aizturētās personas radiniekiem. Ņemot vērā faktu, ka šīs personas apcietināšanas vienīgais iemesls ir bijusi fiziska spēka pielietošana pret pieteicēju, Pārvaldes ieskatā apšaubāms ir tas, ka pieteicējs kā galvenais liecinieks nav piedalījies tiesas sēdē un nav uzzinājis apsūdzētā vārdu. Turklāt, ņemot vērā izcelsmes valsts informācijā norādītos tiesu piespriestos sodus par analogiem gadījumiem (naudassods, 10-15 dienu apcietinājums), pieteicēja minētais 1 gada cietumsods par vieglu miesas bojājumu nodarīšanu nav uzskatāms par ticamu, jo neatbilst arī Gruzijas krimināllkodeksā noteiktajam soda apmēram par vieglu miesas bojājumu nodarīšanu, tādēļ apšaubāma ir arī pārējā informācija par atriebības draudu saņemšanu no ieslodzītā radiniekiem vai partijas biedriem.

[2.3] Pieteicēji ir saņēmuši valsts atbalstu problēmu risināšanā, jo pie patvēruma meklētāja mājās ieradās policija, lai izsāktu izmeklēšanu un sodītu personas, kas viņu fiziski ietekmējušas - tātad ir pamats uzskatīt, ka Gruzijas valsts varas pārstāvji spēj un vēlas sniegt aizsardzību pieteicēja tiesību aizskāruma gadījumā, taču pieteicējs nav izmatojis visas savas tiesības uz valsts tiesībsargājošo iestāžu palīdzību, kaut arī varēja to saņemt. Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicējiem no valsts varas pārstāvju puses pastāvētu nāvessoda vai necilvēcīgas spīdzināšanas draudi.

[2.4] Lai gan pieteicēji ir norādījuši, ka viņu un viņu ģimenes locekļu dzīvībām ir izteikti draudi no naudas aizdevējiem, tomēr Pārvaldes Patvēruma lietu nodaļa konstatē, ka atsevišķi indivīdi, kuri risina civiltiesiskus strīdus saistībā ar naudas līdzekļu aizdevumu, nav uzskatāmi par partiju vai organizāciju, kas kontrolē valsti vai būtisku tās teritorijas daļu, kā arī nav uzskatāmi par smaga kaitējuma nodarītajiem Patvēruma likuma 25.panta izpratnē.

[2.5] Pieteicēju iesniegumi pamatoti ar sadzīviska un ekonomiska rakstura problēmām izcelsmes valstī un ir pamats uzskatīt, ka līdzpieteicēji lūdz patvērumu Latvijā ekonomisku motīvu vadīti, nevis saistībā ar Patvēruma likuma 23.panta pirmajā daļā un Patvēruma likuma 24.panta 1. un 2.punktā norādītajiem smagā kaitējuma draudiem.

[2.6] Šobrīd Gruzijā nenotiek starptautiski vai iekšēji bruņoti konflikti, kas radītu smagus un individuālus draudus civiliedzīvotāju dzīvībai un veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ?. Drošības situācija Gruzija? kopuma? ir stabila un mierīga.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēji vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Pārvaldes Lēmumu un izdot līdzpieteicējiem labvēlīgu administratīvo aktu. Pieteikums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs nav piedalījies notiesātā cilvēka tiesas sēdē, jo viņam bijis bail, ka tiesas sēdē piedalīsies viņa radinieki un draugi.

[3.2] Kad pie varas nākusi jaunā valdība, Nacionālās kustības biedrus sāka vajāt un tā dēļ pieteicējs zaudējis darbu, mājas, automašīnu.

Pieteicējam neļāva strādāt.

[3.3] Tiesnesis izmantojis pieteicējam piešķirtās tiesībās, un piedāvājis dzēst noteikto parāda summu daļās, taču otra puse kategoriski atteikusies un iesniegusi vēl vienu sūdzību par naudas atgriešanu un tādēļ pieteicējs zaudējis dzīvokli. Pieteicējs brīvi kārtojis finanšu jautājumus, bet kad jaunā valdības laikā, pazaudējis visu, ko krājis un uzskata, ka tas ir politiskās aktivitātes dēļ.

[4] Tiesā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos, Pārvalde pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[5] Tiesas sēdē līdzpieteicēji prasījumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

[6] Iestādes pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstiskajos paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[8] Izskatāmajā lietā pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta izdošanu - par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu. Izskatot pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīva akta izdošanai.

[9] Patvēruma likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kurš, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību un uz kuru neattiecas šā likuma 27.panta nosacījumi.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir;
2) persona baidās no vajāšanas;
3) vajāšana ir saistīta ar personas rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņas politiskajiem uzskatiem;
4) personas bailes no vajāšanas ir pamatotas;
5) persona nespēj vai baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību;
6) uz personu neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

[10] Lietā nav strīda par to, ka līdzpieteicēji ir trešās valsts piederīgie, kuri atrodas ārpus valsts, kuras valsts piederīgie viņi ir. No lietas materiāliem izriet, ka pieteicēji Pārvaldei ir uzrādījuši Gruzijas pilsoņu pases.

[11] 2013.gada 14.oktobra patvēruma meklētāja sākotnējā anketā pieteicējs norāda, ka viņu 2012.gada oktobrī Gruzijā piekāva 10 līdz 15 cilvēki un 2013.gada februārī viņu piekāva pieci cilvēki, jo pieteicējs pēc valdības vēlēšanām bija opozīcijā, taču pirms tam bija valdības pusē. No šiem pieciem cilvēkiem vienu aizturēja, un pēc tam pieteicējam draudēja. Pieteicējs par to ziņoja policijai, bet policija nepalīdzēja. Pieteicējam Gruzijā ir arī parādi, pieteicējs aizņēmās naudu, jo viņa meitai ir veselības problēmas *(lietas 84.lapa)*.

2013.gada 24.oktobra pārrunu ar patvēruma meklētāju protokolā *(lietas 33.-36.lapa)* pieteicējs norāda, ka patvērumu Latvijā pieprasa, jo viņa jaunākā meita ir nopietni slima.

Patvēruma meklētājs pārrunu ar patvēruma meklētāju protokolā papildus norāda, ka 2012.gada oktobrī viņš bija Vienotās nacionālās kustības biedrs, taču vēlēšanās uzvarēja partija „Gruzijas sapnis". Pieteicēja pienākums bija piedalīties mītiņos, kad to teica kustības vadītājs. Pieteicējam neatkarīgi no viņa gribas bija jāpiedalās mītiņos, jo tiem, kas nepiedalījās, uzsūtīja virsū policiju un policija teica, ka vedīs, piemēram, uz narkoloģisko pārbaudi. Patvēruma meklētājs organizēja pasākumus, piemēram, sporta laukumu atklāšanu, veidoja plakātus. Patvēruma meklētājs pēdējo reizi kā Vienotās nacionālās kustības biedrs piedalījās mītiņā, kur piedalījās arī „Gruzijas sapnis".

Pēc tam, kad uzvarēja „Gruzijas sapnis", Tbilisi, Avčala rajonā, pie veikala pieteicējs satikās ar 20-30 „Gruzijas sapņa" pārstāvjiem, viņi uzsāka vārdu apmaiņu, pieteicējs sāka stāstīt, kāpēc viņš bija Vienotās nacionālās kustības aktīvists un viņu sāka fiziski ietekmēt, izraisījās kautiņš, „Gruzijas sapņa" pārstāvji sāka viņu sist. Pēc kautiņa patvēruma meklētājs nedēļu nogulēja mājās, bija zilumi, bet lauzts nebija nekas. Policiju nesauca, jo bija pēcvēlēšanu laiks.

2013.gada februārī pie patvēruma meklētāja atbrauca „Gruzijas sapņa" pārstāvji, no iepriekšminētā kautiņa pieci cilvēki, pasauca pieteicēju ārā un atkal uzbruka pieteicējam. Pieteicējs izsauca policiju, vienu cilvēku pieteicējs policijas iecirknī atpazina kā savu uzbrucēju, un šim cilvēkam piesprieda vienu gadu cietumsoda.

Pieteicējam draudēja uz ielas, draudēja arī viņa sievai, pieteicējs ziņoja par šiem draudiem policijai, bet tā nevarēja palīdzēt. Pieteicējam ir 12 000 ASV dolāru liels parāds sakarā ar aizdevumu viņa uzņēmējdarbībai un bērna ārstēšanai.

Pieteicējam politisku iemeslu dēļ vairs nav bijis citu kautiņu.

Tiesas sēdē pieteicējs papildus paskaidroja, ka viņš ir bijis Tbilisi mikrorajona Vienotās nacionālās kustības jaunatnes organizācijas vadītājs, viņš piedalījās dažādu pasākumu un mītiņu organizēšanā. Pats partijas organizētajos mītiņos nav piedalījies. Pieteicējs papildus norādīja, ka, izņemot un ilgu laiku neatdodot viņam kases aparātu, Gruzijas nodokļu administrācija ir padarījusi par neiespējamu viņa uzņēmējdarbību.

Pieteicēja patvēruma meklētāja sākotnējā anketā apstiprināja, ka viņas vīrs bija Nacionālās partijas biedrs un viņam un viņa ģimenei tika izteikti dzīvības un veselības draudi no opozīcijas pārstāvju puses, kā arī norādīja uz to, ka vīram Gruzijā ir parādi *(lietas 89.lapa)*.

Pārrunu ar patvēruma meklētāju protokolā *(lietas 29.-30.lapa)* pieteicēja norādīja, ka viņas vīram bija lieli parādi, tāpēc viņa ar ģimeni izbrauca no Gruzijas. Pieteicējas vīrs bija Vienotās nacionālās kustības aktīvists, 2012.gada oktobrī pieteicējas vīrs uz mājām atnāca piekauts, to izdarīja cilvēki no partijas „Gruzijas sapnis". 2013.gada pavasarī kāds cilvēks atnāca uz mājām un uzaicināja patvēruma meklētājas vīru iziet ārā, lai parunātos, vīrs atgriezās mājās piekauts. 2008.gada beigās vīrs uzņēmējdarbības sākšanai aizņēmās 12 000 ASV dolārus, taču uzņēmējdarbība neizdevās.

2013.gada pavasarī pieteicēja, vedot no skolas meitu Ketevan, satika pie skolas nepazīstamu vīrieti, kurš teica, ka vīram ir jāatdod parāds, citādi viņš kaut ko izdarīs ar bērniem. Pēc šī gadījuma meitu nedēļu uz skolu neveda. Pieteicēja norāda, ka vīrs no naudas aizdevēja arī vairākas reizes ir saņēmis draudus, bet konkrēti kādus draudus, pieteicēja nevar pastāstīt. Pieteicēja norāda, ka izbrauca no Gruzijas, pirmkārt, parāda dēļ, jo naudas aizdevējs izteica draudus, otrkārt, dēļ vīra dalības Vienotajā nacionālajā kustībā, jo tā šobrīd ir opozīcijā.

Tiesas sēdē pieteicēja apstiprināja iepriekš sniegtos paskaidrojumus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, pieteicēji pamato savu lūgumu piešķirt patvērumu ar bailēm no personām, kuras izteikušas viņiem draudus dzīvībai un veselībai. Pieteicēji draudus saista ar vēršanos pret tiem cilvēkiem, kuri bijušā Gruzijas prezidenta Mihaila Saakašvili pārstāvētās Vienotās nacionālās kustības varas laikā bijuši partijas biedri vai sadarbības partneri. Pieteicēji nav norādījuši, ka viņu vajāšana būtu saistīta ar personas rasi, reliģiju, tautību, vai viņu piederību kādai sociālai grupai.

[12] Vajāšanas jēdziens ir skaidrots Patvēruma likuma 21.pantā. Minētā likuma pants nosaka, ka par vajāšanu atzīstamas:

1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu;

2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā.

Patvēruma likuma 25.pants paredz, ka vajātāja var būt ne tikai izcelsmes valsts, bet izcelsmes valsts grupējumi vai personas, ja ir iespējams pierādīt, ka izcelsmes valsts, tās partijas vai organizācijas vai starptautiskās organizācijas nav spējīgas vai nevēlas nodrošināt aizsardzību pret vajāšanu vai smagu kaitējumu. Līdz ar to arī atsevišķu personu un grupējumu izteiktus nonāvēšanas draudus. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējs ir norādījis uz darbībām, kuras ir atzīstamas par vajāšanu Patvēruma likuma 21.panta izpratnē.

[13] Taču, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas sakarā ar piederību pie noteiktas sociālās grupas vai tautības. Šādām bailēm ir jābūt pamatotām. 1951. gada 28. jūlija Konvencijas par bēgļa statusu 1.panta „A" daļā ir norādīts, ka bailēm ir jābūt labi pamatotām. Lai arī bailes ir personas subjektīvas emocijas, bēgļa statusa iegūšanas kontekstā šīm bailēm ir jābūt arī objektīvi pamatotām. Novērtējot, vai bailes ir objektīvi pamatotas, ir jāanalizē situācija valstī, no kuras persona bēg. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām saprātīgām šaubām par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamību pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga iespēja, ka persona tiks vajāta *(UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004, http://www.unhcr.org/refworld/docid/4551c0374.html; UN High Commissioner for Refugees, UNHCR Compilation of Case Law on Refugee Protection in International Law, March 2008, http://www.unhcr.org/refworld/docid/47dfc8e32.html)*.

Vajāšana var izpausties kā fiziska vai garīga vardarbība, ieskaitot seksuālu vardarbību, tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā, nesamērīga vai diskriminējoša apsūdzība vai nesamērīgs vai diskriminējošs sods, juridiskas pārsūdzības atteikums, kura rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai diskriminējošs sods, apsūdzība vai sods par atteikšanos pildīt militāro dienestu konflikta laikā, ja militārā dienesta pildīšana ietvertu noziegumu vai tādas darbības, uz kurām attiecas Patvēruma likuma 27.panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punkts, darbības, kas īpaši vērstas pret dzimumu vai pret nepilngadīgām personām.

[14] Gruzijas parlamenta oficiālajā mājas lapā ievietotā informācija liecina, ka 2013.gada 27.oktobra vēlēšanās par Gruzijas jauno prezidentu ir kļuvis Giorgi Margvelašvili un par Ministru prezidentu ir kļuvis Irakli Garibašvili (*skat. http://government.gov.ge/index.php?lang_id=ENG&sec_id=288&info_id=38869*).

Izpētot lietas materiālus, tiesa secina, ka pieteicēji no savas izcelsmes valsts izceļojuši legāli un viņiem nav radušās nekādas problēmas. Līdz ar to pieteicēji netiek vajāti no Gruzijas valdības puses, jo pretējā gadījumā pieteicēji nespētu legāli izceļot no valsts bez jebkādām problēmām. Turklāt pieteicēju nepilngadīgie bērni ir saņēmuši jaunas pases, kas norāda uz to, ka valsts nevērš vajāšanu pret pieteicējiem un viņu ģimeni.

Analizējot lietā esošos materiālus un pieteicēja paskaidrojumus tiesas sēdē, tiesa secina, ka pieteicējs politiskajā partijā Vienotā nacionālā kustība nav ieņēmis nekādu būtisku amatu, kura dēļ pret viņu varētu vērsties „Gruzijas sapņa" pārstāvji. Turklāt pieteicējs ir sniedzis pretrunīgu informāciju par to, vai viņš ir piedalījies Vienotās nacionālās kustības rīkotajos mītiņos, tiesas sēdē pretēji pārrunu ar patvēruma meklētāju protokolā fiksētajam norādot, ka mītiņos nav piedalījies. Tiesa norāda, ka pieteicējs nav ieņēmis nekādus amatus valsts vai pašvaldību iestādēs, bet gan darbojies uzņēmējdarbībā, tādējādi uz pieteicēju nav attiecināms ASV Valsts departamenta ziņojumā par cilvēktiesību stāvokli Gruzijā 2013.gadā (http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/#wrapper) norādītais, ka valsts un pašvaldību iestādēs Gruzijā ir vērojams, ka tiek atlaisti darbinieki un amatpersonas, kas ir bijuši saistīti ar Vienoto nacionālo kustību.

ASV Valsts departamenta ziņojumā par cilvēktiesību stāvokli Gruzijā 2013.gadā ir norādīts, ka prezidenta priekšvēlēšanu kampaņas laikā tika ziņots par konkurējošo partiju atbalstītāju un aktīvistu savstarpējiem aizskārumiem. Tika novērotas verbālas un fiziskas sadursmes starp Nacionālās kustības un Gruzijas sapņa atbalstītājiem.

Nacionālās kustības pretinieki Nacionālās kustības prezidenta priekšvēlēšanu pasākuma laikā 2013.gada jūlijā svieda dažādus priekšmetus uz Nacionālās kustības amatpersonām pasākumos Zugdidi, Batumi un citur. Policija saistībā ar šiem notikumiem aizturēja 17 personas, sauca pie atbildības par sīko huligānismu un piemēroja naudas sodus 100 lari (60 ASV dolāru) apmērā. Eiropas Drošības un sadarbības organizācija (turpmāk – EDSO) ir ziņojusi par apmēram 15 papildus gadījumiem, kuri ir saistīti ar priekšvēlēšanu kampaņas aktīvistu filmēšanu, sadursmēm, tai skaitā fiziskām sadursmēm, kampaņu laikā laika perioda no 2013.gada augusta līdz oktobrim. Nacionālās kustības priekšvēlēšanu pasākumu laikā tika novērotas vardarbības izpausmes, kuras veica agrākie politieslodzītie un radikālo oponentu grupas. Neskatoties uz agresiju, Iekšlietu ministrija bija spējīga nodrošināt Nacionālās kustības pārstāvju, kuri piedalījās priekšvēlēšanu pasākumos, drošību *(skat. turpat)*.

Minētajā ASV Valsts sekretāra ziņojumā norādīts, ka prezidenta vēlēšanas bija caurspīdīgas un efektīvi administrētas. Runas un pulcēšanās brīvības bija ievērotas, kandidāti bez ierobežojumiem varēja realizēt savu priekšvēlēšanu kampaņu. Vietējie un starptautiskie novērotāji raksturoja pirmsvēlēšanu periodu kā tādu, kas nodrošināja kandidātu savstarpēju konkurenci, priekšvēlēšanu kampaņas laikā bija novērojama pilsoņu aktīva dalība. Nacionālais demokrātiskais institūts un EDSO ir ziņojusi par ievērojami mazāku problēmu skaitu sakarā ar opozīcijas biedru aizskaršanu un vardarbības gadījumiem salīdzinot ar priekšvēlēšanu periodu pirms 2012.gada oktobra vēlēšanām *(skat. turpat)*.

Tiesa ir pārbaudījusi un iepazinusies arī ar organizācijas *Human Rights Watch* 2013. un 2014.gada ziņojumiem par cilvēktiesību stāvokli Gruzijā, kas ir citēti Lēmumā, (http://www.hrw.org/world-report/2013/country-chapters/georgia?page=3, http://www.hrw.org/world-report/2014/country-chapters/georgia?page=3) un secina, ka tie sniedz līdzīgu informāciju kā minētais ASV Valsts departamenta ziņojums.

Tiesa no minētajiem ziņojumiem un pieteicēja paskaidrojumiem, kuri norādīja, ka viena persona, kura piekāva pieteicēju, ir saukta pie atbildības, secina, ka Gruzijas pašreizējās varas iestādes ir spējīgas un vēlas saukt pie atbildības personas, kuras ir vardarbīgi vērsušās pret cilvēkiem ar citiem politiskajiem uzskatiem. Tādējādi tiesa uzskata, ka pieteicēju bailes no vajāšanas politisko uzskatu dēļ šajā lietā nav pamatotas un nevar kalpot kā pamats bēgļa statusa piešķiršanai.

[15] Tiesa, iepazīstoties ar minētajiem ASV Valsts departamenta un organizācijas *Human Right Watch* ziņojumiem, neuzskata par ticamu

pieteicēja tiesas sēdē izteikto pieļāvumu, ka viņu, atgriežoties Gruzijā, var arestēt, jo persona, kura ir sodīta par uzbrukumu pieteicējam 2013.gada februārī, ir vērsusies policijā ar iesniegumu, ka pieteicējs apzināti nepatiesi ir sniedzis ziņas policijai, ka minētā persona ir vainojama uzbrukumā pieteicējam. Tiesa uzskata, ja pieteicēja norādītā persona nebūtu vainojama minētā pārkāpuma izdarīšanā, tad tā apgalvojumus par savu nevainīgumu jau būtu izvirzījusi kriminālprocesa, kura rezultātā tai tika piespriests cietumsods, laikā. Izvērtējot minēto pieteicēja argumentu, tiesa atzīst par pamatotu arī sprieduma 2.2.apakšpunktā norādīto Pārvaldes Lēmumā ietverto pamatojumu.

Tiesa konstatē, ka pieteicējs informāciju par to, ka viņa uzņēmumam Gruzijas nodokļu administrācija ir izņēmusi kases aparātu un nav atdevusi to atpakaļ, tādējādi padarot par neiespējamu pieteicēja komercdarbību, pirmo reizi ir sniedzis tiesas sēdē. Minētais tiesai liek apšaubīt pieteicēja sniegtās informācijas ticamību, turklāt nav konstatējams, ka minētās Gruzijas nodokļu administrācijas darbības ir saistāmas ar pieteicēja politisko pārliecību. Tiesa vienlaikus konstatē, ka ne ASV Valsts departamenta ziņojums, ne arī organizācijas *Human Rights Watch* ziņojumi nesniedz informāciju, ka ar Gruzijas nodokļu iestādes palīdzību notiktu izrēķināšanās ar politiskajiem pretiniekiem. Turklāt pieteicējs nav ieņēmis nozīmīgu amatu Vienotajā nacionālajā kustībā un nav arī piedalījies partijas rīkotajos pasākumos, tādējādi viņš nav uzskatāms par atpazīstamu Vienotās nacionālās kustības biedru.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēju bailes no tā, ka valdība varētu viņus vajāt, nav pamatotas. Arī tad, ja pieļautu iespēju, ka kāda privātpersona varētu vērst vajāšanu pret pieteicējiem, tiesai nav pamata uzskatīt, ka Gruzijas valsts nespētu vai negribētu nodrošināt viņu aizsardzību. Līdz ar to pieteicēju gadījumā viņu bailes no vajāšanas nav pamatotas un izcelsmes valsts viņiem var nodrošināt aizsardzību. Tādējādi neizpildās visi priekšnoteikumi bēgļa statusa piešķiršanai pieteicējiem un pieteikums daļā par bēgļa statusa piešķiršanu ir noraidāms.

[16] Pieteicēji ir lūguši arī piešķirt viņiem alternatīvo statusu, līdz ar to tiesai ir jāizvērtē, vai pastāv priekšnoteikumi šāda statusa piešķiršanai.

Atbilstoši Patvēruma likuma 23.panta pirmajai daļai uz alternatīvo statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar šā likuma 20.panta pirmo daļu un uz kuru neattiecas šā likuma 28.panta nosacījumi, ja ir pamats uzskatīt, ka viņš pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauts smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz alternatīvo statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kuram nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu;

2) uz šo personu neattiecas Patvēruma likuma 28.panta nosacījumi;

3) ir pamats uzskatīt, ka šī persona pēc atgriešanās savā izcelsmes valstī varētu tikt pakļauta smagam kaitējumam un šā iemesla dēļ nespēj vai nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību.

[17] Tiesa jau konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēji ir trešās valsts piederīgie. Tiesa arī secināja, ka pieteicējiem nevar piešķirt bēgļa statusu saskaņā ar Patvēruma likuma 20.panta pirmo daļu.

Tiesa jau secināja, ka nav pamata uzskatīt, ka pieteicēji varētu tikt nogalināti vai spīdzināti. Pieteicēji nav norādījuši ne uz vienu citu apstākli, kas liecinātu, ka Gruzijā viņiem draud nāves sods vai arī spīdzināšana, necilvēcīga vai pazemojoša attieksme pret viņiem vai viņu necilvēcīga vai pazemojoša sodīšana.

Tiesas ieskatā nav arī pamata uzskatīt, ka pieteicēju gadījumā pastāvētu smagi un individuāli draudi civiliedzīvotāja dzīvībai vai veselībai plaši izplatītas vardarbības dēļ starptautisku vai iekšēju bruņotu konfliktu gadījumā. Pieteicēji uz šādiem apstākļiem nav norādījuši. Pārbaudot izcelsmes valsts informāciju, tiesa konstatē, ka atbilstoši ASV Valsts Departamenta informācijai par drošības riskiem, kas jāņem vērā ceļotājiem, dodoties uz Gruziju, drošības situācija Gruzijā (izņemot Abhāzijas un Dienvidosetijas separātiskos reģionus) kopumā ir stabila un mierīga. Ceļotājiem ir jāuzmanās no kabatzagļiem, kā arī valsts galvaspilsētā Tbilisi nav ieteicams uzturēties vietās, kur tiek organizēts kāds no kārtējiem protesta mītiņiem, jo šie pasākumi reizēm beidzas ar sadursmēm starp kārtības sargiem un demonstrantiem (*skat.* *http://travel.state.gov/content/passports/english/country/georgia.html*). Arī Kanādas ārlietu ministrijas interneta mājas lapā norādīts, ka situācija Gruzijā ir stabila, bet saglabājas spriedze robežjoslās ar Abhāziju un Dienvidosetiju (*skat.* *http://travel.gc.ca/destinations/georgia*).

Tādējādi, ņemot vērā šajā un sprieduma 16.punktā norādīto, tiesa secina, ka nepastāv priekšnoteikumi, lai pieteicējiem piešķirtu alternatīvo statusu.

[18] Pieteicēji norāda uz savas meitas nopietno veselības stāvokli, kas prasa operatīvu iejaukšanos un nepieļauj, ka viņu meita dotos ceļā uz Gruziju ar lidmašīnu vai autobusu. Tiesa konstatē, ka pieteicēju paskaidrojumus apstiprina Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas izraksts epikrīze *(lietas 110.lapa).*

Tiesa norāda, ka pieteicēju meitas veselības stāvoklis nav uzskatāms par pamatu, lai pieteicējiem piešķirtu bēgļa vai alternatīvo statusu, tomēr tiesa informē, ka pieteicējiem ir tiesības atsaukties uz minēto apstākļu pastāvēšanu, lai panāktu, ka pieteicēju uzturēšanās laiks Latvijas Republikā tiek pagarināts, lai dotu iespēju pieteicēju meitai veikt nepieciešamās medicīniskās manipulācijas.

Patvēruma likuma 33.pants nosaka, ka persona, kuras iesniegums izskatīts šajā likumā noteiktajā kārtībā un attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu, tiek izraidīta Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā, izņemot gadījumu, kad tai ir cits likumīgs pamats uzturēties Latvijas Republikā.

Imigrācijas likuma 41.panta otrās daļas (e) apakšpunkts nosaka, ka izbraukšanas rīkojumu izdod Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona, kad ir pieņemts lēmums par atteikumu piešķirt ārzemniekam bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijas Republikā.

Minētā likuma 42.panta 3.punkts savukārt paredz, ka izbraukšanas rīkojumu neizdod vai lēmumu par piespiedu izraidīšanu nepieņem, ja Pārvaldes priekšnieks vai viņa pilnvarota amatpersona humānu apsvērumu dēļ pieņem lēmumu atļaut ārzemniekam noteiktu laiku, bet ne ilgāk kā gadu uzturēties Latvijas Republikā.

Turklāt Imigrācijas likuma 43.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka izbraukšanas rīkojumā uzliktā pienākuma izpildei nosaka termiņu no septiņām līdz 30 dienām. Amatpersonai, kas izdevusi izbraukšanas rīkojumu, pēc ārzemnieka lūguma ir tiesības pagarināt šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu uz laiku, kas nepārsniedz vienu gadu. Lemjot par noteiktā termiņa pagarināšanu, ņem vērā katra konkrētā gadījuma apstākļus, jo īpaši ārzemnieka uzturēšanās ilgumu, ģimenes vai sociālās saites, to, vai ārzemniekam ir nepilngadīgs bērns, kas apmeklē izglītības iestādi Latvijas Republikā. Par termiņa pagarināšanu ārzemnieku informē rakstveidā.

Saskaņā ar minētā likuma 49.pantu Pārvaldes vai Valsts robežsardzes priekšnieks var atcelt vai apturēt savas iestādes amatpersonas izdotā izbraukšanas rīkojuma vai pieņemtā lēmuma par piespiedu izraidīšanu un tajā ietverto lēmumu par iekļaušanu sarakstā un ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā darbību, ja ir mainījušies apstākļi, kas bija par pamatu attiecīga administratīvā akta izdošanai, to skaitā ir konstatēti apstākļi, kas minēti šā likuma 47.pantā, vai humānu apsvērumu dēļ.

57Savukārt Imigrācijas likuma 50.panta pirmā daļa nosaka, ka ārzemniekam ir tiesības septiņu dienu laikā pēc tam, kad stājies spēkā

izbraukšanas rīkojums vai lēmums par piespiedu izraidīšanu un tajos ietvertais lēmums par iekļaušanu sarakstā un lēmums par ieceļošanas aizliegumu Šengenas teritorijā, tos apstrīdēt padotības kārtībā augstākā iestādē.

Ņemot vērā minēto, pieteicējiem izraidīšanas procesa gaitā ir tiesības informēt Pārvaldi un Valsts robežsardzi, ka pastāv iepriekšminētie īpašie apstākļi, kas ir saistīti ar viņu meitas veselību, un lūgt pieņemt lēmumu atļaut pieteicējiem vēl noteiktu laiku uzturēties Latvijas Republikā, lai veiktu nepieciešamo operāciju viņu meitai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīva procesa likuma 246.-251.pantu un Patvēruma likuma 31.panta ceturto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. A/ un /pers. B/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.
Spriedums ir galīgs un nav pārsūdzams.

Tiesnese	*(paraksts)*	T.Jefremova
Tiesnese	*(paraksts)*	L.Paegļkalna
Tiesnese	*(paraksts)*	L.Biksiniece-Martinova